

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1688

XXVII. In Festivitate Pentecostes. Ad eum veniemus & mansionem apud eum faciemus. Ioann. 23. Arg. Nuptiæ Spiritus S. honoratæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56320](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56320)

CONCIO XXVII.

IN FESTIVITATE PENTECOSTES.

Ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.

ARGUMENTUM.

Nuptiæ Spiritus S. honoratæ.

I. **D**eus bone, quis tuam in homines charitatem, vel hominum pro merito æstimet felicitatem! Hæsit

attonitus, stupefactus beneficii magnitudine Plakes tuus, quod hominis memoriam colere dignareris, exclamavitque: *Quid est homo, quod memor es ejus, aut Filius hominis, quia reputas eum?* Ratus indignissimum esse, cujus tu non modo providentiam geras, sed vel nomen non obliteres. Potuit itidem in admiratione vir à patientia probatus, quod eundem magnificeris, amoreque complexus fueris. *Quid est homo, quia magnificas eum, & apponis erga eum cor tuum? Quid est? Nonne vanitati similis factus est; & ad nihilum redactus? Et tu tamen o Pater misericordiarum apponis erga eum cor tuum, perinde ac si in vase hoc fictili thesaurum tuum positum, reconditumque haberes? Obstupuere alii, quod tantis gratiis, muneribusque eundem prævenaris; & non emiret ego, quod non meminisse duntaxat nostri non tantum fovere, vel quocumque nos prosequi*

amore dignatus sis; sed insuper artificiosè tibi per modum connubii adstringere.

Neque enim alio habitu descendisse dilectum Filium tuum accipio, præterquam sponsi præcedentis de thalamo tuo. Tunc enim Filio tuo nuptias apparasti, quando hunc in utero virginis naturæ nostræ copulasti; fierique hominem voluisti. Tunc adimpletum est, quod prædixerat proto-patens meus: *Quamobrem relinquet homo patrem suum, & matrem suam, & adhaerebit uxori suæ.* Reliquit enim quadantenus te Patrem suum, quando exinanivit semetipsum formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. Reliquit matrem, id est synagogam, ex qua ortus est, adhæsit autem Ecclesiæ per amorem, factique sunt duo in carne una, siquidem Filius tuus carne circumdatus est humana; qua itidem constat Ecclesia. Tunc caro nostra facta est sponsa, uterus virginalis thalamus, verbum sponsus, completumque est magnum Sacramentum; dico cum Apostolo in Christo Filio tuo, & Ecclesiæ.

Ff 2

Ne-

Nuptiæ S.
spiritus.

Ps. 3. v. 5.

Iob. 7. v. 17.

Filius Dei
sponsus.
Ps. 18. v. 5.
S. Greg. h. 38.
in Evang.

Gen. 2. v. 24.

Spiritus S.
Sponsus

Neque itidem hodiernâ die Spiritum sanctum tuum alia intentione tenuisse mihi persuadeo, præterquam, ut animas credentium indissolubili nexu sibi devinceret. Nam si olim ex nuptiarum ritu sponsa scyphum eligebat materia & arte egregium, quo sponsum donaret, vinumque modicè libatum in sacramentum fœderis conjugalis sponso exhauriendum traderet; profectò ipse Spiritus S. tanquam sponsus servavit bonum vinum usque adhuc, quod hodie Apostolis Ecclesiæ propinavit, quando populo videbantur musto pleni, si dos, bonorumque communicatio spectetur, ipse sua bona profusissimè dilectæ largitur. Si fecunditas inquiratur, ex illo omnes regenerantur: *Nis enim quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu S. non potest introire in regnum Dei.* Si honor, amor, fides conjugum expendantur, ipse eadem officia sponsæ suæ exhibet. O quanta est hæc igitur, quamque ineffabilis dignatio pietatis, ut vilis homuncio, qui indignissimus habetur sociari filiabus summatum terrenorum, admittatur ad thalamum Regis cœlorum.

Hanc ut planius percipiamus firmiusque cordi imprimamus, ostendere adnitur hoc triduo, quam perfectè sponsam suam Ecclesiam divinissimus hic sponsus tribus præfatis conjugum officiis præveniat, ac prosequatur. Ut verò id dignè præstem tu o divinissime Sponse linguam dirige, ignem tuum in animam immitte, pulmonibusque ventura tuum potentissimum suffice.

Idem 3:5.

Narratio.

II. Primum officium, quod sibi mutuo exhibere conjuges obstringuntur est honor ipsorum conformis statui. More jam olim, teste Tertulliano, introductum erat, vigetque etiamnum ut Neo-Sponsa à Sponso, & vicissim hic ab illa corona, seu sero redimere- tur; vel certe illis incincti Thalassionem canerent, nuptiasque celebrarent. Coronæ istæ prius erant è floribus textæ, puratque Syrus Adamum Evam gramine viridissimo coronasse, quando eam Deus ad se adduxit. His in præfenti successère sericeæ aureæ, gemmeæ; idque non alio fine, quam ut hoc symbolo, mutuum sibi honorem deferrent, deferendumque impostetum pollicerentur.

Sponsa cur
in nuptiis
coronata
Tertul. de
Coronata
mel.

Syrus l. de
parric. c. 28.

Demandat severè hoc officium conjugibus Princeps Apostolici senatus S. Petrus, in prima suarum Epistolarum Mulieribus quidem, quando ait: *Mulieres subdite estote viris vestris;* id est, ut interpretatur S. Ignatius Martyr. *Honorificent viros suos, & non audeant eos proprio nomine vocare.* Magnam viro irrogat injuriam mulier, si eundem perinde ac famulum alloquatur, si de defectibus ipsius apud alios conqueratur, si dominari affectet, non subesse. Et tanto mulier vilior est, ac contemptibilior; quantò altius supra virum supercilium attollit; tanto honoratior, quantò amplius virum, etsi minus prudentem, veneratur.

1. Pet. 3, v. 6.

S. Ignatius
Ep. ad Antioch.

Coniuges se
mutuo honore præveniant.

Viris autem quando subdit: *Viri similiter cohabitantes secundum scientiam, quasi*

Ibid. v. 7.

quasi

quasi inferiori vasculo muliebri impari-
 antes honorem, tanquam & cohæredibus
 gratia vitæ. q. d. Viri juxta discre-
 tionem, prudentiamque vobis à Deo di-
 spensatam, deferre debitum uxoribus
 vestris honorem, exhibendo vos mites
 placabileque erga ipsas, honestissimè
 compellando illas, & eorum fragilita-
 ti condescendo.

S. I.

*Spiritus S. sponse sue honoribus
 velificat.*

III. Quid hic dicam de divinissimo
 sponso Spiritu S. Tanto sponsam suam
 dignatur honore, iisque cohonestat
 titulis, ut arduum prope sit credere,
 nedum mente humana complecti. Et
 enim si sensum SS. Patrum, sapientis-
 simorumque Theologorum hac super
 re inquiramus, dicent hominem non
 in quocunque statu honoris per grati-
 am Spiritus S. constitui; non inferiori
 dumtaxat huic mundo, & animanti-
 bus, perinde ac alterum Adamum præ-
 fici, non tantum supra terram, cælos,
 & Angelos attolli, sed supra univer-
 sum naturæ ordinem collocari, quo
 nullius nativæ nobilitas omni suo ar-
 mata satellitio pertingere pollet. Exat
 profectò quivis per Spiritum S. re-
 conciliatus, et si miseris, doloribusque
 plenus, instarque Lazari in sineto re-
 supinatus tantò superior Seraphino-
 rum Principi in pura natura, conside-
 rato; quantò hic mediastimo vili, mæ-
 cipioq; abjectissimo. Ut ut illi superni
 Spiritus diversis suæ nobilitatis gradi-
 bus in fastigium extra humani prospe-

ctus aciem constructum assurgant; ut
 ut ex innumerabili illo populo quif-
 que proprium habeat excellentiæ cha-
 racterem, quo ab aliis discrepet; ut ut
 solem, lunam, stellas incomparabili
 gradu infra se destituant; attamen spõ-
 sa amatoris enthei omnibus his excel-
 sius verticem attollit. Non secus ac si
 Regum quispiam in sociam thori ab-
 jectissimam quamque de trivio femi-
 nam assumeret; eo ipso omnibus suis
 subditis, nobilibus, ac dynastis præfi-
 ceret; æquâ ratione Spiritus S. quos si-
 bi per gratiam suam unit, eosdem cum-
 ctis creaturis, utpote servis deditissi-
 mis sublimius attollit, subvehitque e-
 minentius. Quantum istud? Attamen si
 audire ultra, expendereque gradus ho-
 norum illius libet:

IV. Dicat eminentiæ Matris Dei
 secundum se spectatæ præferri. Ipsi e-
 quidem obsequiosam præstare debet
 filius observantiam, reverentiam cæ-
 lestes spiritus, homines clientelam, ve-
 nerationem, cultum; at enim ipsa cæli,
 terrarumque imperio libens se abdicar-
 ret, & Matris Dei jure, honoribusque
 cederet, antequam gratia Spiritus S.
 careret. Mavult esse sponsa Spiritus S.
 per gratiam, quam Mater Dei per na-
 turam.

Duplici gaudet excellentia Matris
 prærogativo jure. Unum est, quod Fi-
 lio Dei purissimum sanguinem coag-
 mentandæ carni subministraverit, in
 qua erat ipse corporandus. Alterum,
 quod illum novem mensibus, suis tu-
 lit, aluitque visceribus. Jam si hæc duo
 cum iis contendant, quibus Spiritus S.
 gratia præditus exultat, planè multò
 beatiores sunt, qui Christum concipi-

*Gratia S.
 Spiritus su-
 pro natura
 ordinem e-
 vehit.*

*S. Aug. li. 2.
 ad Bonif. c.
 2. Socr. A-
 lib.*

*Gratia dig-
 nitas ipsa
 Maternita-
 te Dei ex-
 cellentius.*

*Maternita-
 tis Dei du-
 plex præro-
 gativa.*

ant per Spiritum S. mente; quam qui solum ventre conciperent. Illa conceptio hominem sanctum efficit, hæc nullam Deo, nullam Matri per se confert sanctitatem; illa Filium Dei facit virginæ uteri hospitem, hæc Spiritum S. æqualem in omnibus Patri, & Filio inhabitatorem cordis nostri, quantum in ipso est perpetuum. Prò quanta dignitas est ista? Veruntamen graditur ultra Sponsa Spiritus S. nec hoc in gradu subsistit. Quonam verò? Audite si lubet S. Bernardum.

Præstat participatio gratia corpori ipsius-mer Christi

V. Dicit mellitissimus hic Pater Spiritum S. suo modo Sponsam suam supra ipsum corpus Christi secundum se spectatum extulisse.

Rom. 2. v. 5.

Supponit hic S. Pater Christum Dominum duplex corpus habuisse nimirum naturale, ac mysticum. Illud sumptum de B. Virgine; istud spirituale id est Ecclesiam, de qua S. Paulus: *Multi unum corpus sumus in Christo.* Quæritur inter hæc duo corpora, quodnam pluris æstimaverit? Illudne sumptum de intemeratis visceribus virginis, an istud per Spiritum S. coagmentatum, virtute passionis ipsius? Et decidit præfatus S. Pater corpori naturali minus Christum D. detulisse, quam mystico. Rationem dat: *Si corpus mysticum non prætulisset corpori naturali, corpus naturale non obtulisset in cruce pro corpore mystico.*

S. Bernard. de tripl. Conjug.

Verù qua de causa corpus hoc mysticum nobilius censendum Corpore Christi naturali? Scitis in quo? Corpori Filii Dei naturali anima obigit, quemadmodum omnibus aliis hominibus creata, quæ illud vivificaret; ac mystico in animam datus est ipse Spiritus S. qui illud moveret, animaretq;

Nam ut loquitur Augustissimus Patrum: *Quod est anima corpori hominis, hoc est Spiritus S. corpori Christi, quod est Ecclesia.* Ut anima per oculos videt, per aures audit, per linguam loquitur, per manus operatur, per pedes ambulat, omniaque membra vivificat; id ipsum agit Spiritus S. in Ecclesia. Deficiente anima, deficiunt membra omnia; & recedente Spiritu S. detabescunt universa. Profitetur id symbolum Nicenum, quando hoc epitheto ipsum dignificat *Et in Spiritum S. Dominum, & vivificantem.* Vivificare enim proprius est effectus animæ. Ergo & Spiritus S. anima est Ecclesiæ, quæ tantò divinior est, quãtò Deus creatura quavis excelior.

Spiritus S. anima Ecclesie

S. Aug. 186 de temp.

VI. Quod si autem supra tot fastigia evexit Sponsam suam, in quo tandem dignitatis curuli eam constituit? stupefite, altumque præcordiis defigite, dum non me definitorem, sed Vicarium Christi audietis tanquam de cathedra decidentem. Dicit hic: *Maxima & pretiosa promissa, quæ nobis Deo per Christum donavit, ut, et hæc sumus divina consortes natura.* Eò nos extulit, ut in genus divinum in partem Divinitatis admittamur, ut vita divina vi gratiæ nobis inspiraretur, ut Divinitas ipsa nobis conferatur. O verè magna, ac pretiosa dona, nullo humano eloquio pro merito celebranda, nullo ingenio comprehendenda! Nã si Philosophi nullã eminentiorem hominis excellentiã capere poterant, quam ut esset ad divina contemplanda natus, quid erit tandè in Deum evadere? Et si Dei præconio celebrantur omnia mox in orbè è nihilo sui educta, quanquã solius naturæ terminis circumscripta, quantũ ad divinitatis,

Gratia divina reddit homines divinitatis participes.

2. P. 181. v. 4.

onis, honoris, æstimationis sibi vendicabit anima ipsius Spiritus S. gratiã præventa, ipsiq; desponsata? Quantum dignitatis, & eminentiæ conferet Deum non tantũ affectu, beneficiis, recordatione; sed re ipsa, totaq; substantia trãsfulum in ipsa habitare; nec posse amorem suam avertere, aut præsentiam suã singularem illi subtrahere, quã gratiã suã ornamento reddidit amabilem.

VII. Quod ut liquidius pateat, sciendum ex sensu probatissimorum Theologorum non tantum nos conjungi cũ Domino Deo nostro accidentaliter per donum gratiã ex insigni benevolentia communicatã; sed insuper substantialiter per introductam in mentes iustorum ipsius Spiritus S. personam. Nam ut differit præter alios doctissim⁹ Soarius: *Gratiã habitualis est quasi vinculum, inter supremum spiritum, & inferiorem, quod vinculum est adeo forte, ut etiamsi Deus per impossibile non esset ubiq;, sed tantum in cœlo; ex vi tamen collationis gratiã Spiritus divinus inciperet de novo esse in anima.* Tam fortẽ, inquam, & adamantinum, ut si per impossibile malicia hominum Deitatem omninõ exterris exturbaret; ipsum tamen Deum illud ad se attraheret. Non secus, quã si posset Verbum divinum aliunde abesse; vi tamen unitæ assumpto cum homine personæ, illius corpori, animaq; necessario adesset.

VIII. Adstruit id inter alios SS. Patres P. Ambrosius propugnans ex S. literis Spiritum S. non in Apostolos duntaxet descendisse, sed insuper aliis itidem fidelibus se unire. *Quid dubitem, inquit, dicere, quia datus est Spiritus S. cum scriptum sit Charitas Dei diffusa est*

in cordibus nostris per Spiritum S. qui datus est nobis; quem utique quia recipere peccata captiva non poterant, prius Dominus Iesus captivam duxit captivitatem, ut liberis affectibus gratia divina munus insunderet. Adde quid dubitet, cum Apostolus subscribat, *An nescitis, quoniam membra vestra templum sum Spiritus S. qui in vobis est, quem habetis à Deo.* Et iterum: *Nescitis quia templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis.* Adde quis ambigat, cum Spiritum S. mittendum in Christi nomine ex hodierno Evangelio accepimus, mansurumq; apud nos usque ad consummationem sæculi. Adde quis controvertat, cum per donum gratiã gratum facientis perficiatur creatura naturalis, ad hoc, ut liberẽ non solũ ipso dono creato utatur; sed ut ipsa persona divina fruatur? Quid dubitem, cũ in ipso dono gratiã gratũ redderis nobis Pater ætern⁹ non tantũ Paracliti dona, sed & ipsum Paraclitũ, sponsum, & inquilinum conferat? O quãta hæc dignatio! quã incomprehensum vinculũ! Ubi, ubi estis, qui posthabito tã eminenti dono gratiã, demiramini nõnullos ex sorte infima ad maximã fortunã, felicitatẽq; provectos? Ubi estis, qui vel Saulẽ vel Agazonẽ, vel Davidem Past, vel alios ad sceptrũ purpuramq; assumptos suspicitis? Ubi estis quib⁹ Athenais Philosophi Peripathetici filia, eaq; pupilla, & egenã ad thronũ thoriq; Imp. Theodosii traductã admirationi est. Vos egohic appello, vos ad aliud spectaculum multo augustius provoco, in quo vestrũ ponere, desigretq; stuporẽ liceat, in quo nõ ad thronũ, societatemque hominis homo; sed ad societatem immortalium mortalis

1. Cor. 16. v. 19.

1. Cor. 3. v. 16.

Ioh. 14. v. 17.

Spiritus S. habitat ipse in iustis. Soar. l. 1. de Grat. c. 2. v. 7.

S. Ambrosii. in Spir. S. c. 5.

allu-

Gratia divina eccellentia summum ut sic

assumitur. Hic hic sensus vestros, mentemque demergite, & cogitate num possit eminentior, diviniorque dari, aut etiam fingi dignitas? Et si nullam indagare, concipereque potestis sublimiorem colossum Herculeum surrigite, cui in perenne inaretis monumentum: *Non plus ultra.* Colossus quem vobis in scopum omnium actionum vestrarum erigatis, quoque rota animi contentione enitami. Colossus in quo aeternae beatitatis bravium, coronamque gloriae obtineatis.

§. II.

Reciprocatio honoris.

IX. Verum enimvero si Sponsus Spiritus S. tanto afficit honore sponsam suam, profecto recipiari eundem ab illa par est. Si nos invicem imperat honore praevenire Apostolus, quanto aequius sponso tam illustri, tam caelesti, tam divino deferendum?

Spiritus S. cur sedit supra Capita Apost.

Hodierna festivitate audimus apparuisse huic divinum Amatorem in forma linguarum ignearum, sedisseque supra singulos Apostolorum. Haecine sedes linguae est? Nonne Author naturae, qui cuncta sapientissimè disposuit illam sub palato constituit, ostensurus eo ipso, quod regi debeat, à ratione, iudicioque subdita esse. Nonne dentibus, labiis, perinde ac mœnibus vallavit, ut tanquam ferarum omnium pessimam his repagulis coerceret? Nonne ordinatissimè ad subveniendum stormacho, aliisque membris intra fauces posuit? Quis est qui hæc non videat?

Cur igitur in praesenti supra caput ponitur?

Commentabitur forsitan quispiam ideo consilio factum esse, ut tanquam Doctor in cathedra propria confideret; cuius munus est magis pascere mentem, quam ventrem. Lingua humana informat ventrem de sapore, de discretione gustus, de amaritudine, & dulcedine, ideoque sedem obtinuit in orificio ventriculi, quatenus illi lectionem suam exenteret, emedullet, masticeat, praegustet; at verò Spiritus S. Doctor est mentium, edocens nos omnem veritatem; ipse obscura illuminat, dubia solvit, errores corrigit, ignota aperit, intricata enucleat; & idcirco supra cerebrum locatur, tanquam in exedra sua. O terque quaterque felices, qui huic Doctori aulcultant, qui ipsius inspirationibus acquiescunt; ipsius monitis diriguntur; quoniam ipse deducet illos in viam rectam, in viam iustitiae, & aequitatis, ut ab errore expediti veritatem capiant, possideantque lumen sempiternum.

Spiritus S. Doctor formatu

X. Cogitabit alter sedisse supra capita ipsorum tanquam indicem, ductoremque vitae caelestis. Nam cum dexteræ Dei digitus dicatur, ducturusque nos sit ad regna empyrea, non potuit loco magis proportionato consistere, quam in vertice. Hoc enim ipso edocere nos voluit, non sub pedibus quaerendum Deum, nec à vestigiis eruendum, quod sectaremur, adoraremusque; sed erecta mente oculos ad caelum figendos, ibidemque summum bonum, in quo quiescamus, inquirendum. Nondum is Spiritus S. flamma incaluit; qui necdum alta petit

Spiritus S. Index vis

REC-

necdam ad superna, ductum ipsius sequendo enititur; nec dum per eontem-
plationem, amoremque cœlestis patriæ sublimatur.

*Spiritus S.
Legislator.*

XI. Meditabitur tertius id evenisse, quatenus veritas responderet umbræ, lex nova legi veteri ac liturata. Hæc data est in monte Sinai, illa in monte multò eminentiore, dignioreque, capite humano. Si fumabat mons ille descendente super eum Domino; & ubi plus fumi, quàm in capite humano? Quantum vaporis ex lupulo, multo, ferculis conditis, ex arrogancia ipsa identidem attollitur. *Fumus, inquit Sapiens, afflatus est naribus nostris.* Si in monte Sinai apparebant fulgura, audiebanturque tonitrua; in colle humano micant oculi, & tonitru sæpè sapius verborum Domini insonat. Si tubæ clangor ibi increbuit, increbescit & isthic, quoties tuba ecclesiastica spiritu animatur vehementiore. Si ibi data sunt leges in tabulis lapideis digito Dei exarata; hic in tabulis cordis carnalibus dexteræ item Dei digito consignata. *Epistola nostra vos estis, scribit Doctor gentium, ministrata à nobis, & scripta non atramento, sed spiritu Dei vivi, non in tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus.*

Sap. 2.1.

1. Cor. 3. v. 2.

Lingua signum trophæi.

Per. Cluniac. in Ps. 73. v. 4.

XII. Nec deerit forsitan, qui volet in signum trophæi id esse factum.

Petrus Cluniacensis in illa verba: *Posuerunt signa sua signa*, scribit quod Demetrius Bactrianorum Rex movens cum exercitu valido contra Eueratium Indiarum Regem, cum nollet in profligatum, & in fugam effusum superstitem militem atrocius savire, quantum vis possêt; advocatis cap-

tivis tribunis blandè illos allocutus est, idque effecit ut civitates munitissimas illi dederent. Hæc cum in dediti-
onem, possessionemque accepisset, in monte eminenti trophæum erexit, & loco obeliscorum linguas posuit, adjecto lemmate: *Non ferro, sed verbo.* Infra autem in valle aures exsculpi in columna fecerat, cum epigraphe: *Vehe-
majorem obedientiam, quàm violentiam.*

Fas sit parva componere magnis. Atrox bellum ac funestum intercesserat cœlum inter & terram; Angelos inter, & homines; immò inter ipsum Deum, & creaturam. Peccatum origo, & incentivum belli extitit, cum ingenti hominum clade protracti. Potuit Numen universos ad internecionem delere, potuit in sanguine suo, non secus ac in diluvio demergere; potuit fulminibus de cœlo, citra ullum suorum periculum quassare; attamen id alienum à sua rarus clementia, servitque suis vindictam timere festinantibus inhibitis. Verbum suum incorporatum interposuit, totumque mundum sibi vetricalem reddidit. In signum hujus victoriæ supra Apostolorum vertices linguam trophæi instar erexit, & in vallibus hujus mundi aures, id est obedientiam fundavit; quo omnis auris audiat, & omnis lingua confiteatur; quia Dominus Jesus in gloria est Dei Patris. Benè & perbellè ista finguntur.

XIII. Attamen cum me reflecto caput sponsæ esse sponsum, & caput uxoris virum illius, judico vel hac ipsa de causa in vertice sibi desponsatarum animarum apparuisse; ut nosset ipsius

*Spiritus S.
caput Ec-
clesiæ.*

subesse monitis, ipsius potestati obnoxias, ipsumque tanquam diadema suum devenerentur. *Sedit super singulos eorum in signum superioritatis*, ait S. Bernardinus. Spiritui elementari dedit Author naturæ locum super tellurem, lymphasque & nobis Pneumati divino primatus in omnibus deferendus, non carni, & sanguini, aut quod absit spiritui maligno.

S. Bernardin. tom. 3. ser. 9. de 7. donis SS.

Spiritus S. cur ferebatur super aquas Gen. 1.2.

AEquabilitas in omni statu.

Conscientia manifestatio.

XIV. Mundo primum recens nato, Spiritus Dei, neglecto firmamento aquis incubuit. *Ferebatur super aquas.* Quid quæso est quod Oceanum prætulit non solo duntaxat, sed & polo. Num paradytus vel illi, vel isti defuit, cujus delitiis pelliceretur? Vel num aliqua adamavit in æquore, quæ adamaret in homine? Non abs re disseris, quisquis hæc præconcepis. Quenam autem illa? Pones forsitan principe loco, quod mare quantumvis decumanis concitetur procellis, litoris tamen terminos fastuoso saltu haudquaquam destituit; & ut ut tunc in adversis, in prosperis, & affluentia aquarum ne quidem tumeat; aut exceptis in sinum suum fluminibus exundet. Tales cum sibi exoptet amator cœlestis, parratus tamen est inter homines, qui aquarum affluentia repleatur, nec turgeat. Vix in domo Christi exhibebis, qui non illico litora spernat, terrisque misceatur; si vel rivuli terrenæ potentia in eum se exonerent uberius.

Pones loco proximo, quod mare oppes, quas sibi parat, non pariat, sed occultet; cadavera autem vel emittat ad litus, vel ad extimam sui partem. Nempe illo spiritus Dei delectatur, qui nullum non reteggit scelus Pastori

suo, qui quidquid morticinum in se fovit, in apertum profert. Contra verò quemadmodum æquor coralia, & margaritas vix expiscantibus indulget, algam nolenti ingerit: ita ipse quæ preconio digna occulit; quæ non sanctè egit, sanctè oculis ingerit. Terrenorum namque amatorum proprietates hæc est, cum terra pompam suam explicare, foris flores ostentare, intus in visceribus vermes, putredinemque nutrire. At sectatorum cœli est, gemmas, unio-nesque celare, solam algam evulgare.

Pones forsitan tertium, quod mare quavis sui parte idem est, sui que simili; ubique exæquatum, nusquam montosum. Tellus autem modò fatiscit in valles, modò in colles assurgit, modò complanatur in campos, modò in montes intumescit. Si fecundatur in una sui parte, in altera sterilefcit. Videas in multis faciem telluris, non æquoris; quos jam alacres, jam mæstos; jam familiares, jam adversarios notes, nusquam sibi similes. Foris Carones, intus Nerones, toti ambigui. Hodie spirituales, cras carnales, hodie Deo, cras Oreo litantes offendes. Aversatur ejusmodi Protheos Spiritus S. & constantes, sui que similes expetit. *Ferebatur supra aquas.*

Mihi tamen ponere placuit loco principe, quod videat fontes, quos per occultos meatus dispenfat, grato cum fœnore, iterato ad mare deferri. Quantum tribuit mare, tantumdem grata vicissitudine refundunt fontes. Luculentissimo nobis documento, quales nos esse oporteat, si Spiritum S. amatorem inquilinum nancisci exoptamus; ut nimirum si non ex æquo referre

Humilis.

Homo sanctus mari per similes.

Constantia.

Gratitudo.

Spiritus S. honorandus.

ferre honorem, nobis ab illo exhibitum, sufficimus; minimum pro virili exhibere contendamus. Flumina inveniamur, quæ tanto alveo sese in pelagus exonerant, quanto mari gravidata intumuerunt. Vel potius flumina, mariaque inveniamus, quæ ad valles quasvis sese demittunt, spiritui aëreo submitunt, & si opus est, vel cum sui annihilatione tota in spiritum abire gestiunt, & sese in obsequium illius eliquare concupiscunt.

XV. Tales nos esse oportet erga sponsum S. Spiritum, si nos ipsi desponsatos agnoscimus, & profiteamur. Tam devotos nos eidem exhibere par est, nisi extremè perditum, extremè fulminatum, extremè gratia ipsius indigni haberi velimus. Quis enim Pynaltarum ferat se contemni à sponsa, de post factantes in sociam thori accepta? Quis honores delatos, in arrogantia commutatos humores non detestetur?

Non tulit supercilium Vasthi Assuerus Rex, quod ad imperium ipsius, per Eunuchos demandatum, venire contempsisset. Itaque iratus, nimioque succensus furore, ne quid inconsulto se fecisse postera luce indoleret, sententiam Sarraparum inquiri; quo supplicio vindicandum Regine factum, suumque contemptum arbitrarentur, percontatur. Cunctis visa est iustissima Regis indignatio, & intolerandus personæ illius despectus, steterque sententia, ut juxta legem Persarum, atque Medorum, quam præteriri nefas, formaretur edictum, ne ultra Vasthi ingrederetur ad Regem, sed regnum ipsius altera, quæ melior, digniorque esset, acciperet. Dicitum, factum, pro-

scripta est Regina, perpetuoque damnata divortio. Iustissimum hoc vitium non temulento Regi, aut in furias acto, sed quibusvis aliis aula Senatoribus, ratumque habitum à sæculis novissimis.

Ego hic non Persarum Jurisperitos aut Senatores, sed vos ipsos meos consiliarios, defensoresque exopto: Vos consulo quid judicatis? quid decernitis? Ecce Rex unus, terræ vermiculus non tulit inobedientiam Regine consortis suæ, ejusdem secum conditionis, & forsitan etiam sanguinis; nunquid feret Rex empyreus terrenam sponsam, id est luteam, honori suo detrahentem? Ecce Rex mundanus dilectam sibi olim sponsam, & uxorem regno, honisque omnibus privavit; & non privabit sponsus divinus sponsam brutam, iniquè habitus ab illa? Ecce omnium calculis reprobata est illa, numquid ista citra comparationem inferior honoris violati rea, tela Apostolici senatus, Sanctorumque evadet? Tandem nempe minus, quanto inferior est lætæ illius Majestatis rea sponsa suo cœlesti; Creatore creatura.

XVI. Injurius extitit huic divinissimo sponso Rex Antiochus, quando templum Dei temerare ausus. At mox illius sensit ulticem dexteram quando ebullientibus in vermes, dilapsisque frustratim carnibus interiit. Et violenti ipsiusmet Spiritus S. sacrarium, ipsa cœlipulchritudine acceptius parceret? Disturbanti regiam statuam, fabri officio causam, infertur crimen, pœnaque; tanquam lætæ Majestatis reo; Dei opus excellentissimum, simillimum, atque amarissimum prementem vindicta præteribit. Gg 2 XVII. In-

*Antiochi
pœna Io-
seph.*

*Græci cur
puniti.*

XVII. Injuriū extitēre Græci eide-
dem Amatori, dum malitiosè ipsius
Genealogiam subvertere præsumpse-
runt, sed & hi sensēre vindicem flam-
mam, quando hisce festivitatibus An-
no Christi 1452. imperio exciderunt.
Non excident regno cœlesti, qui
graviolem illi injuriam irrogaverint,
qui directè eum offendere præsumpse-
runt? qui vel agnitæ veritati resistunt,
vel ob gratias aliis concessas ringun-
tur, & tabescunt; vel corde obdurati
persistunt, vel in sua impenitentia ob-
stinati emoriuntur, vel de misericor-
dia præfractè præsumunt, vel de ipsa
perditè desperant.

XVIII. Excutiat hîc unusquisque
manticam suæ conscientiæ, videatque
quo cultu hæctenus profecutus sit Spi-

ritum S. Videat an non identidem il-
lum contristaverit? An non donis, gra-
tiisque ipsius abusus? Videat an non
spreta, posthabitaque amicitia illius, ob-
meras quitquilias, sordesque rerum ju-
rato ipsius hosti adhæserit. Videat an
cor ipsius S. Spiritus, per peccata dire-
ctè ipsum impugnantia, non pupuge-
rit.

Et si fortè se reum deprehenderit,
eundem repetito suspiriorum anhelit-
tu, perinde ac anrem attrahere, ac in-
vocare nitatur. Et quoniam libenter
fertur super aquas, deducat fontes la-
chrymarum ex oculis, in amarum con-
tritionis mare sese exonerantes; quibus
ille incubet, atque inhabitet; sicque
nobiscum in tempore, atque æterni-
tate individuus perseveret. Amen.

CONCIO. XXVIII.

IN FERIAM II. PENTECOSTES.

Sic Deus dilexit mundum. Ioan. 3.

ARGUMENTUM.

Nuptiæ Spiritus S. Seraphicæ.

Si hæsterna luce de
primo conjugato-
rum officio; id est
de honore, quo se
invicem prosequi
obstringuntur; &

ostendi, quàm insigniter munere hoc
suo fungatur (pon susdivinissimus, Spi-
ritus S. A. Instat alterum, quo se invi-
cem prævenire debent, nempe Amor.
Hic tam proprius, consanguineusque
est matrimonio; immò tam essentialis,

*Amor essen-
tialis ma-
trimonio.
ut*